

BULETIN PAROHIAL - IANUARIE 2022

BISERICA SFANTUL NICOLAE - NY

Rugaciune la Botezul Domnului

Doamne Iisuse Hristoase, Fiule al lui Dumnezeu, Unule Născut din Tatăl mai înainte de toți vecii, Lumină din Lumină, Care luminezi toate, Care nestricat Te-ai întrupat din Preasfânta Fecioară Maria și ai venit în lumea aceasta pentru mântuirea noastră. Tu însă nu ai răbdat să vezi neamul omenesc muncit de diavolul și pentru aceasta în luminata zi a dumnezeieștii Tale Arătări ai venit la Iordan, la păcătoși și la vameși, ca să Te botezi de la Ioan, fără de păcat fiind, ca să împlinești toată dreptatea și să speli în apele Iordanului păcatele întregii lumi, ca un Miel al lui Dumnezeu, să le iei asupra Ta și să ne mântuiești cu Cinstit Sângele Tău. Pentru aceasta Te-ai afundat în apele Iordanului, ai deschis cerul cel închis de Adam și Duhul Sfânt a venit peste Tine ca un porumbel. Tu ai luminat și ai îndumnezeit firea noastră și dumnezeiescul Tău Părinte Ți-a vestit bunăvoirea Sa, pentru că ai împlinit voia Lui și ca un om ai primit păcatele și prin junghiere Te-ai gătit, după cum Tu Însuși ai grăit: „Pentru aceasta Mă iubește Tatăl, pentru că Eu Îmi pun sufletul, ca iarăși să-l primesc”, și, astfel, în această prealuminată zi, Tu, Doamne, ai pus începutul

mântuirii noastre. Pentru aceasta toate puterile cerești se bucură și toată făptura se veselește, așteptând slobozire din stricăciune, zicând: „A venit lumina, s-a arătat harul și izbăvirea, lumea se luminează și oamenii se umplu de bucurie. Să se veselească acum cerul, pământul și toată lumea să se bucure, râurile să salte, izvoarele, lacurile, adâncurile și mările să dănțuiască, că prin Dumnezeiescul Botez astăzi s-a sfințit firea lor. Să se bucure astăzi și adunarea oamenilor, că firea lor capătă astăzi starea cea dintâi, și toți să cânte cu bucurie: Este timpul Arătării lui Dumnezeu. Veniți cu mintea la Iordan să vedem priveliște mare: Hristos vine spre Botez, Hristos vine la Iordan, Hristos îngroapă în apă păcatele noastre, Hristos merge să caute oaia cea rătăcită și o găsește și o duce în rai”. Această taină dumnezeiască păzind, iubitorule de oameni, Doamne, învrednicește-ne pe noi, cei ce însetăm după glasul Tău, să venim la Tine, Izvorul cel pururea dătător de viață, să scoatem apa harului Tău și iertarea păcatelor și să trăim în veacul de acum în curăție și feciorie, în dreptate și cucernicie, așteptând nădejdea cea fericită și arătarea slavei Tale, a Marelui Dumnezeu și Mântuitorului nostru, pentru că nu ne mântuiești numai după faptele noastre, ci cu marea Ta milostivire și cu înnoirea Sfântului Tău Duh, în baia nașterii din nou, ca îndreptați cu harul Tău să fim moștenitori ai vieții veșnice în Împărăția Ta, unde ne învrednicește să slăvim, împreună cu toți sfinții, Preasfântul Tău Nume cu Părintele Tău fără de început și cu Preasfântul și Bunul și de Viață Făcătorul Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

De ce postim în ajun de Bobotează?

Bucuria sărbătorilor continuă! Am călătorit duhovnicește la Betleem și ne-am închinat Pruncului Sfânt asemenea magilor de la Răsărit. Ba mai mult, ne-am priment peștera sufletelor noastre și l-am primit pe Sfântul Copil chiar în taina ființei noastre. Am colindat și am primit colindători, aducând prin colind fior sfânt de cântare cerească; a opta zi am fost martorii când Maria, Maica Sfântă, a plinit rânduiala legii și a pus numele Iisus odorului ei. Deopotrivă, am asistat la cumpăna dintre ani, cu sufletele pline de emoție la întâlnirea timpului cu veșnicia, participând la un „revelion„ cu totul excepțional, priveghind cu Dumnezeu, cel ce a făcut vremurile și stăpânește veacurile. Darurile duhovnicești și bucuria nespasă a întâlnirii cu Mântuitorul Hristos continuă și prin proslăvirea Botezului Domnului – numit atât de frumos de înaintașii noștri Teofania ori Boboteaza.

Se pare că anul acesta nu vor fi viscole și geruri năprasnice ca odinioară, când poporul credincios trebuia să înfrunte suflarea viforului ca să ajungă în sfintele locașuri pentru a se împărtăși cu aghiasma mare. Dealurile ninse, florile de gheață, lumina mohorâtă a lui ghenar dădeau sărbătorii alura de poveste. Chiar dacă anul acesta cerul nu va voi să cearnă peste noi ninsori, iar luna lui ghenar va fi neașteptat de generoasă cu temperaturi pozitive, slava și măreția praznicului nu suferă știrbire căci este o sărbătoare de reînnoire a botezului nostru, prin care a început relația veșnică de viață și iubire cu Dumnezeu Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt. Boboteaza aduce bucurie în viața noastră și pentru că noi prăznuim arătarea Domnului în lume la vârsta de 30 de ani, după ce în taină, în ascultare și rugăciune a crescut și S-a sfințit în firea Lui pământească, pregătindu-Se pentru lucrarea mântuitoare. Praznicul Teofaniei sau arătării Domnului în lume, ne mai bucură și prin faptul că odată cu trupurile sfințim prin aghiasma mare și casele, fântânile, pământurile, gospodăriile noastre, locurile de muncă, mașinile cu care ne deplasăm, spațiile în care ne desfășurăm activitățile cotidiene. Prin aceasta sfințire se bucură toată făptura, arătând că Dumnezeu nu este doar biserică, ci prezent pretutindeni. O veche zicală românească spune că „omul sfințește locul”. Cum îl sfințim, oare? Insul înstrăinat de Dumnezeu nu poate sfinți nimic. Duhul Domnului prezent în om sfințește și binecuvintează tot ce-l

înconjoară. Numai în măsura în care năzuim să ne sfințim viața noastră prin legătura nezdruincată pe care trebuie s-o avem cu izvorul vieții și al sfințeniei, cu Dumnezeu, vom reuși să împlinim vorba din bătrâni.

Înainte de luminatul praznic al Bobotezei, în ajun, Biserica a rânduit zi de post, chiar dacă aceasta este zi de duminică, marți sau joi sau orice altă zi din săptămână. Deja am auzit voci nedumerite. Cum să fie harți miercuri sau vineri, iar duminică, marți ori joi să fie ajunare? Unii, mai inventivi, chiar au „oferit” o alternativă... amuzantă, ca să nu-i spun altfel: să ținem post miercuri sau vineri, când e dezlegare la mâncăruri de dulce, în contul postului din ajunul Bobotezei și... ar fi mai la îndemână. Vă închipuiți că este o înșelare. În Ortodoxie nu sunt valabile astfel de „tranzacții” ori schimburi de zile, de postiri. Chiar dacă pentru unii ar părea curios să țină post aspru în altă zi în afară de miercuri sau vineri, rânduiala trebuie respectată și, ca să o putem împlini, ar trebui să și înțelegem de ce Biserica a prevăzut această zi de postire în ajunul Bobotezei? Ziua de 5 ianuarie are o semnificație aparte căci este premergătoare unei mari minuni pe care Dumnezeu a făcut-o cu omul, după Nașterea Mântuitorului Hristos cu trupul. Este vorba de faptul că omul își va pune mâinile pe creștetul Domnului, a Creatorului său. Și cum să nu postim într-o astfel de zi, pregătindu-ne pentru excepționala întâlnire dintre Creator și creatură! Mai postim și pentru că în ajunul Bobotezei se oficiază slujba Aghiasmei Mari, cu care preoții merg pe la casele credincioșilor și le sfințesc. După rânduială trebuie să gustăm din apa cea sfințită, or acest lucru nu-l putem face decât în stare de post și rugăciune, de ajunare. Acest post de o zi este rânduit de Biserică și pentru a ne reculege duhovnicește ca să înțelegem cât mai deplin iubirea lui Dumnezeu, Cel în Treime închinat, față de noi oamenii. Desigur, postul din ziua premergătoare Botezului Domnului, are o vechime foarte mare fiind păstrat din secolele IV-VI, când catehumenii se pregăteau să primească botezul. După ce erau botezați, puteau să participe pentru prima dată la Liturghia credincioșilor și să se împărtășească cu dumnezeieștile merinde.

Dacă ajunul Bobotezei va cădea de luni până vineri inclusiv, pravila bisericască prevede post aspru sau chiar negru. Se ajunează până la ceasul al IX-lea, după care se consumă doar fructe și legume uscate ori fierte, fără untdelemn. Dacă ajunul va cădea în zi de sâmbătă ori duminică, atunci nu se mai face ajunare totală ci, după Sfânta Liturghie și slujba Aghiasmei Mari se pot consuma bucate gătite și cu untdelemn. **(Arhimandrit Mihail Daniliuc)**

Cuvant la Praznicul Botezului Domnului - Sfântul Serafim Sobolev

Domnul s-a botezat pentru ca să pună început botezului nostru. În timpul dumnezeiescului Botez, Duhul Sfânt s-a pogorât în chip văzut asupra lui Hristos, Domnul Nostru, Care a venit pe pământ pentru a-L putea trimite mai apoi, pe Acest Sfânt Duh neamului omenesc.

Trimiterea Harului Sfântului Duh, precum învață Domnul Însuși (Ioan 16, 7), apostolii Lui și Sfinții Părinți ai Bisericii, a fost scopul venirii Lui în lume, al pătimirii și morții Lui pe Cruce.

O, dacă am cunoaște deplin ce bine mare și mântuitor este pentru noi Harul Sfântului Duh, atunci am râvni acest bine din tot sufletul, ca pe cea mai scumpă comoară, care, după învățătura Sfântului Antonie cel Mare, este acel mărgăritar de mult preț (Matei 13, 46) sau acea comoară ascunsă în țarină (Matei 13, 44) pe care, după cuvintele lui Hristos, trebuie să o căutăm mai înainte de toate (Matei 6, 33).

Cu părere de rău, cea mai mare parte, chiar a creștinilor ortodocși, nu știu nimic despre acest Har...

Nu avem ce vorbi despre păgâni, care nu au nimic creștinesc. Adevărul, ca și Dumnezeu însuși în ființa Lui, la fel și însușirea Lui

și Harul dumnezeiesc - sunt de nepătruns. Sunt de nepătruns chiar și manifestările acestui Har.

Iată de ce dumnezeiescul psalmist a spus: „În mare căile Tale și cărările Tale în ape multe și urmele Tale nu se vor cunoaște”... Este clar că nu numai harul Sfântului Duh ca lucrare a lui Dumnezeu - căile și cărările, dar și urmele acestei lucrări dumnezeiești, adică manifestările Harului, sunt de neajuns pentru mintea noastră.

Totuși, Domnul ne-a lăsat posibilitatea să simțim și să trăim aceste manifestări ale Harului Sfântului Duh. Așa au cunoscut acest Har Sfinții Apostoli, când ei, după făgăduința lui Hristos, au fost botezați cu Duhul Sfânt și Harul s-a pogorât peste ei în chip de limbi de foc.

Ei l-au simțit ca luminarea și înțeleptirea minții lor, până la pătrunderea adâncurilor înțelepciunii Dumnezeiești. Apostolii au simțit acest Har, ca pe o putere de nebiruit în lupta împotriva răului, pentru împlinirea neabătută a tuturor poruncilor mântuitoare și pentru săvârșirea semnelor și minunilor nespuse.

Ei au cunoscut acest Har ca pe o fericire a Raiului, ca pe o bucurie dumnezeiască, pe care, după cuvintele lui Hristos, nimeni nu putea să le ia și nici un necaz nu putea să le alunge.

După apostoli, aceste manifestări minunate ale Harului au fost accesibile și tuturor credincioșilor din momentul botezului lor. Așa El a început să fie cunoscut și de toți oamenii sfinți.

Totuși, acest Har, ca fericire a Raiului, ca pacea lui Hristos și ca dragostea lui Hristos, pentru rugăciunile mari și îndrăznețe ale Sfântului Serafim de Sarov, a fost simțit odată și de Motovilov, un om simplu și păcătos. Este semnificativ că, înainte ca Motovilov să simtă manifestările Harului, a văzut fața Sfântului Serafim luminată de lumina dumnezeiască.

Această lumină necreată este prima și nelipsita manifestare a Harului, pe care Domnul ne-o dă în dar la Botez. Iată de ce înainte ca apostolii Petru, Iacov și Ioan să cunoască pe muntele Taborului împărăția lui Dumnezeu, venind într-o putere (Marcu 9, 1), ei au simțit în inimi fericirea Raiului.

Domnul S-a schimbat la față și îmbrăcăminte: „Și pe când se ruga El - se spune în Evanghelie - chipul feței Sale s-a făcut altul și îmbrăcăminte Lui albă strălucind (Luca 9, 29).

Cu această lumină dumnezeiască s-a luminat și fața întâiului mucenic Ștefan. Și ațintindu-și ochii asupra lui, toți cei ce ședea în sinedriu au văzut fața lui ca o față de înger (Fapte 6, 15).

Sfântul Antonie cel Mare era recunoscut după acea lumină dumnezeiască de care era inundată fața lui. Aceeași strălucire

harică se răspândea de pe fețele Sfântului Nicolae și Sfântului Serafim de Sarov, mai ales când ultimul s-a împărțit cu sfințele lui Hristos Taine.

Această lumină harică era caracteristică tuturor sfinților, cu toate că ea nu era văzută de oameni. Ea era întotdeauna văzută de diavoli și razele acestei lumini dumnezeiești îi ardeau, fapt pentru care se temeau atât de mult de sfinți. Uneori, această lumină a bineplăcuților lui Dumnezeu era observată și de oamenii simpli, pentru mângâierea și întărirea lor în credința și viață creștină.

Spre acest Har, spre manifestările lui, spre descoperirea lui trebuie să năzuim din toată inima, iubii mei, ca spre primul scop al întregii noastre vieți. Dacă nu vom avea această râvnă, ne vom face vinovați de necinstirea Sângelui pe care L-a vărsat Domnul pe Cruce, ca să ne dea Harul Sfântului Duh la Botez, pentru ca să-l descoperim în noi și să-i înmulțim manifestările.

Atunci vom fi asemenea slugii viclene și leneșe, care, în loc să înmulțească talantul dat de la Dumnezeu, l-a îngropat în pământ (vezi Matei 25, 1-8). Atunci vom fi asemenea fecioarelor nebune, ale căror candelă au fost fără ulei și de aceea și fără foc, iar ele, ca urmare a lipsei râvnei pentru a plăcea lui Dumnezeu, au rămas în afara cămării mântuitoare (vezi Matei 25, 1-13).

Să nu ne fie nouă una ca asta! Să ținem minte întotdeauna cuvintele Sfântului Simeon Noul Teolog, care a spus că cine nu are ca scop al vieții descoperirea Harului Botezului acela nu va moșteni Împărăția Cerească a lui Hristos.

La fel, niciodată să nu uităm cuvintele Sfântului Serafim de Sarov, care a spus că scopul întregii vieți creștine trebuie să fie dobândirea Harului Sfântului Duh, adică descoperirea lui în noi prin manifestările sale minunate.

Cum trebuie să descoperim, să înmulțim și să încălzim Harul Sfântului Duh primit de noi la Botez? Noi trebuie să facem acest lucru prin împlinirea neabătută a poruncilor dumnezeiești. În aceasta stă toată lucrarea mântuirii noastre și calea vieții mântuitoare.

Da, este grea și foarte îngustă această cale. De aceea Domnul a și spus: „Strâmtă este poarta și îngustă este calea care duce la viață și puțini sunt care o află” (Matei 7, 14). Ce jalnic este că foarte mulți dintre creștinii ortodocși nu vor să meargă pe această cale îngustă a păzirii poruncilor mântuitoare, ci preferă să meargă pe calea cea largă a satisfacerii neînfrânate a poftelor proprii și a voii proprii.

Atunci Domnul ne trage aproape cu forța spre mântuire și în locul Crucii împlinirii poruncilor Lui, ne trimite Crucea unor dureri și

necazuri. În aceste cazuri ni se cere o răbdare fără cârtire a acestor necazuri, iar noi trebuie să căutăm nu să lepădăm greutatea acestei Crucii, ci să împlinim cu măsură cuvintele lui Hristos: „Prin răbdarea voastră veți dobândi sufletele voastre (Luca 21, 19).

Dacă vom merge pe această cale mântuitoare având răbdarea creștină, atunci Domnul ne va pune mai sus decât mării nevoitori ai cucerniciei.

Odată, sfinții Antonie și Teodosie cel Mare au proorocit că la vremurile din urmă va slăbi râvna pentru nevoințele vieții creștine, iar asemenea sfinți părinți, care au strălucit în vremurile trecute prin nevoințele și darurile lor harice, nu vor mai fi. Evlavia va slăbi, iar călugării vor trăi în lume, nedeosebindu-se cu nimic de mireni.

Dar printre acești creștini ai vremurilor din urmă, după cum au prezis Sfinții Părinți ai Bisericii, vor fi și unii care se vor ascunde bine sub smerenie și se vor mântui prin dureri și necazuri. Ei vor fi în ochii lui Dumnezeu mai sus decât mării nevoitori de demult.

Așadar, iubii mei, întru Hristos fiii mei, să păzim neabătut toate poruncile dumnezeiești. Dacă ne vom face vinovați înaintea lui Dumnezeu prin călcarea și necinstirea sfințelor porunci, să ducem răbdători și smeriți Crucea durerilor sufletești trimise nouă de la Dumnezeu.

Atunci Harul Sfântului Duh primit la Botez va străluci în noi prin lumina sa dumnezeiască și prin alte manifestări minunate. Atunci se vor împlini în noi cuvintele minunatei cântări bisericești, pe care am auzit-o astăzi la Sfânta Liturghie: „Câți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați și-mbrăcat”; și Harul botezului ne va fi îmbrăcăminte întru Hristos.

Această îmbrăcăminte întru Hristos sau, ceea ce este același lucru, lumina harică dumnezeiască, ne va acoperi de toate uneltirile diavolești, de necazuri și dureri. Ea ne va acoperi de toate năvălirile demonice, când sufletele noastre, după moarte, vor trece vămile văzduhului.

Această îmbrăcăminte, acest Har, primit la Botez, descoperit prin împlinirea poruncilor și prin răbdarea necazurilor, ne va acoperi la înfricoșătoarea Judecată a lui Hristos.

Ca haină de nuntă, acest har ne va duce în camera cerească a Mântuitorului nostru și va fi mijloc și izvor de bucurie veșnică în împărăția cerească a Domnului nostru Iisus Hristos. Amin.

Nu luăm Aghiasma Mare ca să ne mergă bine, ci ca semn al angajării pe Calea ce ne duce spre El

Așa cum toate lucrurile pe care le săvârșim în Biserică au un sens, și în Apa Sfințită de Bobotează există o Lucrare profundă, un sens adânc și bine ar fi să înțelegem această Lucrare, pentru a ști de ce bem Apa aceasta, care este folosul ei, care este rostul acestei minunate Sărbători.

Nu folosiți Lucrările Bisericii ca pe ceva magic, nu veniți la biserică crezând că Dumnezeu este „peștișorul de aur” care vă îndeplinește dorințele, nu veniți la biserică pentru a vă merge bine în viață, pentru că nu va fi așa.

Priviți Crucea! Priviți-L pe Hristos pe Cruce... Lui I-a mers bine? Nicidecum! Pe Hristos pe Cruce nu-L putem compara, de exemplu, cu Budha... cu burta mare și zâmbetul larg. Hristos de pe cruce ne spune că nu există bucurie mai mare decât să-ți dai viața (să renunți la tine, la iubirea de tine, la ego-ul tău) pentru un alt om.

De ce credeți că suntem toți triști, dacă nu pentru că ne este atât de greu să ne jertfim pentru alții, ne este greu, de fapt, să acceptăm

firescul naturii noastre umane?! Așa ne-a făcut pe noi Domnul, ființe dăruite celuilalt. Mama, tatăl, părinții se dăruiesc copiilor lor, necondiționat, pentru că este în natura noastră să ne așezăm într-o stare de jertfă și acesta este modelul pe care fiecare dintre noi ar fi minunat să-l urmăm, pentru a schimba lumea.

Fiecare dintre noi purtăm o pecete, care este semnul alegerii lui Hristos. Botezul nostru este pecetea Duhului Sfânt. Mă întreb: „Cum poate să existe tristețe, deznădejde, într-un om, ales al lui Iisus, într-un creștin? Cum poate spune un om botezat, care poartă în el pecetea Duhului Sfânt, că are farmece făcute, că plătește păcatele nu știu câtor neamuri sau mai știu eu ce alte bazaconii?”. Botezul Domnului, ca și Botezul nostru, este ceva perfect, indestructibil.

Suntem oameni noi, oameni pe care Dumnezeu i-a făcut perfecți, scufundându-i în apa botezului, prin întreita afundare. Nu mai fiți speriați, nu mai cereți preotului să nu afunde copilul în apa Botezului, căci acesta este Botezul Ortodox, Întreita Afundare. Vă recomand însă, pentru a învinge, ca părinți, această teamă, să cunoașteți preotul ce vă va boteza pruncul, să stați de vorbă cu el, să-i permiteți să vă ofere detaliile privind însemnătatea și desfășurarea acestei Taine, nu doar să veniți speriați în ziua botezului, dornici de a se termina cât mai repede.

Suntem fiii Lui, apți pentru a simți și a trăi Sfințenia. Priviți un copil de doi, trei ani, cum firesc este atras de icoane, de biserică, pentru că sufletul lui este pur. E drept, avem noi – părinții, rudele, societatea, școala – grijă să așternem peste el idei strâmbe despre viață, punând înainte de toate confortul material: „Ai bani, ești cineva, n-ai bani, ești neica nimeni!”. Vindem copiilor noștri iluzii, să știți.

Nu există dar mai mare pe care îl poți face unui om decât să pui în inima lui Veșnicia! Nu există bogăție mai mare pe care o poate avea un om decât să înțeleagă că este veșnic, că el nu va muri, dacă va trăi în Duhul lui Dumnezeu, după poruncile Sale. Doar trăind astfel, omul nu se va mai teme de moarte, de oamenii „puternici”, de nimic, de nicio suferință, pentru că El, Stăpânul a toate, este Cel care îi va fi alături, orice s-ar întâmpla.

Icoana Bobotezei Îl arată pe Domnul în râul Iordan, așteptat de Îngeri cu ștergare în mâini. Ștergarele acelea nu sunt prosoape, ci lițolii de înmormântare, pânzele morții, pentru că, în momentul Botezului, Domnul deja trăia moartea pe care avea să o sufere pentru noi, trăia cea mai adâncă formă de iubire... jertfa! Cele trei afundări în apa Botezului înseamnă zilele petrecute de Domnul în

mormânt, iar a treia afundare și ridicare înseamnă Învierea, omul cel nou, nemuritor.

Nu luăm Aghiasma ca să ne meargă bine, ci ca semn al angajării pe Calea ce ne duce spre El, pe Calea pe care El ne-a arătat-o, aceea a jertfei.

Omul ce ia Aghiasma este omul ce mărturisește credința sa ortodoxă, ce a înțeles că jertfirea egoului este Calea ce-l va purta în Veșnicia cu Dumnezeu.

Aghiasma, așadar, este Apa Duhului Sfânt ce lucrează în noi, ce ne pregătește să murim nouă, din iubire pentru ceilalți, nădăjduind în Învierea în Împărăția lui Dumnezeu.

Parintele Visarion Alexa

Ce este Agheasma Mare și cum se întrebuințează

Termenul de „agheasmă” provine de la cuvântul grecesc „agiasmós” (αγιασμός) care înseamnă „sfințire”.

Agheasma este mică sau mare. Cea mică se mai numește în popor și șfestanie, care înseamnă luminare sau slujba luminilor.

Aghiasma Mare se oficiază la Bobotează, în amintirea Botezului Domnului de către Ioan în Iordan. Ea se oficiază atât în ajunul Bobotezei, când se sfințește apa cu care preoții botează apoi casele, cât și în însăși ziua Bobotezei, când se sfințește apa pe care credincioșii o iau pe la casele lor, pentru tot anul.

„Această slujbă poartă denumirea de Agheasmă Mare pentru că apa de la Bobotează are o putere deosebită, fiind sfințită printr-o dublă epicleză, iar sfințirea are loc în însăși ziua în care Domnul nostru Iisus Hristos a sfințit apele, prin Botezul Său în apa Iordanului”, spune Pr. Prof. Dr. Ene Braniște în Liturgica Specială.

Efectele Aghiasmei Mari le arată însăși rânduiala slujbei, în textul ecteniei și al rugăciunii de sfințire, unde preotul se

roagă: „Și-i dă ei harul izbăvirii și binecuvântarea Iordanului. Fă-o pe dânsa izvor de nestricăciune, dar de sfințenie, dezlegare de păcate, vindecare de boli, diavolilor pieire, îndepărtare a puterilor celor potrivnice, plină de putere îngerească. Ca toți cei ce se vor stropi și vor gusta dintr-însa să o aibă spre curățirea sufletelor și a trupurilor, spre vindecarea patimilor, spre sfințirea caselor și spre tot folosul de trebuință...”.

De aceea, Aghiasma Mare se păstrează nestricată vreme îndelungată, „rămânând tot așa de proaspătă, de curată și de bună la gust ca atunci când a fost scoasă din izvor, fapt pe care îl remarcă, din vechime, Sfinții Părinți și scriitorii bisericești”, potrivit marelui liturgist român.

Din înalt vine Firea Lui și din adânc Haina Lui legată pentru totdeauna de haina celui ce își dezbracă acum haina sa [Col. 3:9]. Și voi să dobândiți acum din ape de la El haină care nu se învechește și nici nu se strică, haină care pe cei ce o poartă îi îmbracă în veșnicie.

– Sf. Efrem Sirul

Agheasma mare se ia dimineața, pe nemâncate, înaintea anafurei, iar atunci când credinciosul se împărtășește, după aceasta. Se poate consuma din Ajunul Bobotezei, până la Odovania praznicului. Se poate lua Agheasmă Mare și în situații speciale, la recomandarea duhovnicului.

Conform tradiției, credincioșii întrebuințează Agheasma Mare și pentru stropitul caselor, a gospodăriilor, a animalelor din gospodărie, sfințind lumea din jur și chemând ajutorul lui Dumnezeu în noul an.

Se păstrează la loc de cinste în fiecare locuință, de obicei în vase de sticlă.

MERSUL CU BOTEZUL PE LA CASELE CREDINCIOSILOR

În Iordan botezându-Te Tu, Doamne, închinarea Treimii s-a arătat; că glasul Părintelui a mărturisit Te, Fiul iubit pe Tine numindu-Te; și Duhul în chip de porumbel a adeverit închinarea Cuvântului. Cel ce Te-ai arătat, Hristoase Dumnezeu, și lumea ai luminat, slavă Ție.

Prin randuiala sfintirii caselor, le incredintăm pe acestea purtării de grijă a lui Dumnezeu. Casa nesfintită este, ca și omul nebotezat, vulnerabilă lucrării diavolului. În casa sfintită, creștinul este protejat de acțiunile celui rău, cu condiția să nu aducă el însuși răul în casa sa printr-o viață lipsită de Dumnezeu. Încă din primele zile ale anului, slujitorii Sfințelor Altare merg la casele credincioșilor și vestesc minunea Botezului Mantuitorului nostru Iisus Hristos.

Pe lângă vestirea acestui act al Botezului Domnului, preoții binecuvintează și sfintesc casele credincioșilor prin stropirea cu apă sfintită. Nu este întâmplătoare folosirea apei în actul de

binecuvântare și sfintire a caselor, apă, ca element fundamental al creației, este asociată, pe lângă curățirea corpului uman și a diferitelor lucruri materiale și lucrării de curățire spirituală, de spălare a păcatelor și de renaștere la o nouă viață în Biserică întru Hristos. Apa sfintită poartă în ea puterea curățitoare și sfintitoare a harului dumnezeiesc. La slujba de sfintire a apei, preoții se roagă ca: "apa aceasta să se sfintească cu puterea, cu lucrarea și cu pogorarea Sfântului Duh", "pentru ca să se pogoare peste ea lucrarea cea curățitoare a Treimii celei mai presus de fire", pentru ca apa să fie "izvor de nestricăciune, dar de sfintenție, dezlegare de păcate, vindecare de boli, diavolilor pieire, îndepărtare a puterilor celor potrivnice, plină de putere îngerească". Preoții se roagă de asemenea, ca "să se dea celor ce se vor atinge de dansa și se vor stropi și o vor gusta: sfintire, sănătate, curățire și binecuvântare".

Obiceiul sfintirii caselor în Ajunul Bobotezei de către preoți este o înnoire a sfintenției care trebuie să patrundă în casele și în sufletele noastre, fiind o pregustare a marelui praznic al Bobotezei.

Vizita slujitorilor Bisericii la casele credincioșilor are și un scop pastoral-misionar. Sărbătoarea Bobotezei reprezintă un prilej aparte, deosebit, am putea spune, pentru că fiecare dintre preoți să-și viziteze credincioșii, pe lângă alte vizite pe care le fac în cursul anului bisericesc. Această vizită este de fapt sfintirea caselor, a familiilor, a locurilor în care fiecare dintre credincioșii noștri își petrec mare parte din viață. Este un moment pe care credincioșii îl așteaptă cu o mare bucurie, având în sufletul lor credința că prin această primire a preotului se primește de fapt Biserica lui Hristos. Fiecare casă devine un Iordan al Botezului și al Epifaniei Domnului.

Biserica are în randuiala sa două slujbe distincte pentru sfintirea caselor credincioșilor, care nu se exclud una pe alta, ci se completează reciproc. Prima randuială este stropirea caselor

cu Aghiasma Mare in ajunul Bobotezei. La fel de importanta este cea de a doua randuiala si anume slujba sfestaniei sau a aghiasmei mici care se savarseste la mutarea in casa noua si apoi se repeta in fiecare an sau chiar mai des atunci cand lucrarea raului se face simtita in vreun fel in casa.

La Boboteaza se sfinteste apa Iordanului si toate apele si izvoarele pamantului. La Boboteaza se sfinteste Aghiasma Mare prin semnul Crucii si prin pogorirea darului Sfintului Duh. Deci sa multumim lui Dumnezeu ca am ajuns cu bucurie la praznicul acesta mare al Bobotezei si sa ducem cu evlavie Aghiasma in casele noastre. Prin ea ne sfintim cu totii, se sfintesc casele si fantanile noastre si se izgonesc duhurile rele cu puterea Duhului Sfânt.

De asemenea, in trecut aghiasma mica sau sfestania se savarsea in ziua intai a fiecărei luni si in special la inceputul celor patru posturi de peste an, la 1 septembrie - cand incepe anul bisericesc, la 14 septembrie de Inaltarea Sfintei Cruci, precum si in vinerea Izvorului Tamaduirii din saptamana luminata. Obiceiul de a se sfinti apa la fiecare inceput de luna s-a introdus pentru a inlatura vechile practici rituale pagane si iudaice. Aceasta practica a fost respectata pana aproape de vremurile noastre, dar fiindca se abuza de ea, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Romane a hotarat ca botezarea caselor credinciosilor sa se faca doar de patru ori pe an: de Boboteaza, in prima saptamana din Postul Mare, in vinerea Izvorului Tamaduirii din saptamana luminata si la 1 august, adica la inceputul Postului Sfintei Marii. In practica, singura care se respecta este botezarea caselor in preajma sarbatorii Bobotezei, la inceputul anului.

Sfântul Ioan Botezătorul - martor și mărturisitor al lui Hristos

Sărbătoarea Soborului Sf. Ioan, reprezintă un preafrumos ecou liturgic al Praznicului Bobotezei, dar ne amintește, totodată, atât de credincioșia lui Ioan față de Mântuitorul Iisus Hristos, cât și de admirația Mântuitorului pentru Sfântul Său Botezător. Sfintele Evanghelii ne înfățișează, astfel, o seamă de mărturii ale prețuirii și admirației reciproce, revelându-ne momente semnificative ale conlucrării lor pentru mântuirea neamului omenesc, care constituie și bune pilde pentru cultivarea credincioșiei și prieteniei dintre oameni. Constatăm, astfel, că sunt de-a dreptul fascinante cuvintele pe care și le adresează direct, ori prin ucenici: deodată, mărturii și mărturisiri ale comuniunii lor exemplare. Mergând pe firul Sfintelor Evanghelii, vom reda, așadar, câteva crâmpoșe ale acestei frumoase conlucrări, invocând mai ales propriile lor cuvinte, de o profunzime fără seamăn, infinit preferabile cuvintelor noastre slabe și sărace. Mai întâi, potrivit Evangheliei după Ioan (cap. 1), să ne amintim că mulțimile, uimite de sfințenia vieții Botezătorului și de strigătul său pătrunzător „Pocăiți-vă că s-a apropiat împărăția cerurilor!”, au crezut că el este Mesia. Voind să verifice, fariseii l-au întrebat, cu îndrăzneala lor tipică: „Cine ești tu?” Iar el a răspuns scurt: „Nu sunt eu Hristosul, ci sunt *glasul celui ce strigă în pustie: Îndreptați calea Domnului*, precum a zis Isaia proorocul”. Contrariați că Ioan boteza, fariseii l-au luat atunci la rost: „De ce botezi, dacă nu ești Hristosul?!” La care Ioan a răspuns smerit: „Eu botez cu apă; dar în mijlocul vostru Se află Acela pe Care voi nu-L știți; este Cel care vine după mine, Care înainte de mine a fost și Căruia eu nu sunt vrednic să-I dezleg cureaua încălțăminteii...”.

Pentru acest moment, evanghelistul Matei notează și alte fragmente ale predicii Botezătorului, mai ales cu privire la portretul pe care i-L face Mântuitorului: „Pui de vipere, cine v-a arătat să fugiți de mânia ce va să fie? Faceți deci roadă, vrednică de pocăință. Și să nu credeți că puteți zice în voi înșivă: părinte avem pe Avraam, căci vă spun că Dumnezeu poate și din pietrele acestea să ridice fii lui Avraam. Iată securea stă la rădăcina pomilor și tot pomul care nu face roadă bună se taie și se aruncă în foc. Eu unul vă botez cu apă spre pocăință, dar Cel ce vine după mine este mai puternic decât mine; Lui nu sunt vrednic să-I duc încălțăminte; Acesta vă va boteza cu Duh Sfânt și cu foc. El are lopata în mână și va curăța aria Sa și va aduna grâul în jitniță, iar pleava o va arde cu foc nestins” (3, 7-12). Iar în clipa în care Ioan L-a văzut pe Iisus venind spre botez, a exclamat: „Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii. Acesta este despre Care eu am zis: După mine vine un bărbat, Care a fost înainte de mine, fiindcă mai înainte de mine era, Și eu nu-L știam; dar ca să fie arătat lui Israel, de aceea am venit eu, botezând cu apă” (Ioan 1, 29-30).

Este deosebit de impresionant, apoi, dialogul dintre Iisus și Ioan de dinaintea Botezului. Smerit, Ioan a exclamat cu emoție: „Eu am trebuință să fiu botezat de Tine, și Tu vii la mine? Dar, răspunzând, Iisus a zis către el: Lasă acum, că așa se cuvine nouă să plinim toată dreptatea!”. Apoi, evanghelistul Matei notează laconic: „Atunci L-a lăsat...”, expresie a supunerii smerite și totale față de voința Mântuitorului. Iar după Botez, Ioan depune cea mai prețioasă mărturie dintre toate cele rostite de el până acum: „Am văzut Duhul coborându-Se, din cer, ca un porumbel și a rămas peste El. Și eu nu-L cunoșteam pe El, dar Cel ce m-a trimis să botez cu apă, Acela mi-a zis: Peste Care vei vedea Duhul coborându-Se și rămânând peste El, Acela este Cel ce botează cu Duh Sfânt. Și eu am văzut și am mărturisit că Acesta este Fiul lui Dumnezeu (Ioan 1, 32-34).

De mare finețe pedagogică este, apoi, momentul, în care câțiva ucenici îi atrag atenția lui Ioan, zicând „Rabi, iată Acela despre Care tu ai mărturisit, botează și toți se duc la El” (Ioan 3, 26). Cum răspunde la această veste, vecină cu provocarea? Cu o delicatețe dezarmantă, în care se cuprind, deodată, gingășia, duioșenia și smerenia: „Cel ce are mireasă este Mire, iar prietenul Mirelui, care stă și ascultă pe Mire, se bucură cu bucurie de glasul Lui. Deci această bucurie a mea s-a împlinit. *Acela trebuie să crească, iar eu să mă micșorez!*” (v. 29-30). Adevărată lecție de modestie și altruism! Ne învață să ne bucurăm și noi, adică, de succesele celor

din preajma noastră, chiar și atunci când ne depășesc, nu să ne întristăm, sau să fim invidioși! Ne amintim acum de o evocare făcută de părintele Teofil de la mănăstirea Brâncoveanu – Sâmbăta de Sus: „Sf. Ioan Botezătorul s-a bucurat de Domnul Hristos și ne-a învățat și pe noi să ne bucurăm de binele care se face în această lume... Mă gândesc la un cuvânt al unui părinte de la noi de la mănăstire, Dumnezeu să-l odihnească, Serafim Popescu, care mi-o spus mie, nu numai odată, ci de mai multe ori: „Copile, eu mă bucur de succesele tale, cum mă bucur de succesele mele!” Par-că ar fi învățat de la Sf. Ioan Botezătorul, din cuvântul „Acela trebuie să crească, iar eu să mă micșorez...”.

Să nu uităm încă un amănunt, cât se poate de semnificativ: Ioan nu a făcut nici o minune, tocmai pentru a se micșora, spre a nu fi luat drept Mesia, față de Care păstrează doar calitatea de Înainte-Mergător. Literatura română înregistrează un exemplu similar, la proporții omeneste, desigur, dar admirabil, la rândul său. Credem, astfel, că din cuvintele Botezătorului s-a inspirat Vasile Alecsandri, când a răspuns unora care încercau să-i provoace invidie pe Eminescu, despre care ziceau ei că pare a fi mai bun, mai talentat etc.: „*E unul care cântă mai dulce decât mine? / Cu-atât mai bine țării, și lui cu-atât mai bine. / Apuce înainte s-ajungă cât de sus / La răsăritu-i falnic se-nchină-al meu apus...*” (Poezia *Unor critici*). Prețuirea acestor doi poeți era, de fapt, reciprocă. Numai lui Alecsandri, Eminescu i-a rezervat cel mai mare număr de strofe (trei) în „Epigonii”, exprimându-se cât se poate de admirativ: „*Și-acel rege-al poeziei, vecinic tânăr și ferice / Ce din frunze îți doinește, ce cu fluierul îți zice / Ce cu basmul povestește – Veselul Alecsandri...*” Auziți? Eminescu, poetul nepereche, să-l numească pe Alecsandri „rege al poeziei”!

Revenind la tema noastră, să ne amintim acum că Mântuitorul Însuși a mărturisit despre Ioan Botezătorul, făcându-i o caracterizare unică în paginile Scripturii. Muștrându-i, de fapt, pe cei care au răstălmăcit misiunea lui Ioan, spune: „Ce-ați ieșit să vedeți în pustie? Au trestie clătinată de vânt? Dar de ce ați ieșit? Să vedeți un om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce poartă haine moi sunt în casele regilor. Atunci ce-ați ieșit? Să vedeți un proroc? Da, zic vouă, și mai mult decât un proroc. Că el este acela despre care s-a scris: „Iată Eu trimit, înaintea feței Tale, pe îngerul Meu, care va pregăti calea Ta, înaintea Ta”. Adevărat zic vouă: Nu s-a ridicat între cei născuți din femei unul mai mare decât Ioan Botezătorul...” (Matei 11, 8-11). Prețuirea Mântuitorului pentru Botezătorul Său se poate vedea și din gestul făcut în clipa în care a aflat de la ucenicii

lui despre tăierea capului învățătorului lor, chiar dacă evangheliștii au și aici o exprimare laconică: „Iisus, auzind, S-a dus de acolo singur în loc pustiu...” (Matei 14, 13; Marcu 6, 32; Luca 9, 10). S-a retras pentru a fi câteva clipe numai cu sufletul celui care-și consacrase, în fapt, întreaga slujire „gătirii căilor Sale, îndreptării cărărilor Lui”.

Iată, așadar, iubiți credincioși, portretul Sfântului pomenit astăzi, zugrăvit atât din propriile-i cuvinte, cât și din cuvintele Cuvântului – Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Sărbătoarea se numește, așa cum știm cu toții, „Soborul Sf. Ioan Botezătorul”, cuvântu-l „sobor” însemnând „adunare”. Adică, *adunarea noastră, a tuturor, în Sfânta Biserică, în jurul sfintei sale personalități, pentru a-i aduce cuvenita cinstire și pentru a-L ruga să mijlocească la Cel pe Care L-a botezat în Iordan, pentru mântuirea sufletelor noastre. Amin!*

Parintele Vasile Gordon

Schitul Prodromu – Sfântul Munte Athos

PROGRAMUL LITURGIC PENTRU LUNA IANUARIE 2022

În seara de **Anul Nou** la Biserica Sfântul Nicolae, NY, se va savârsi slujba **VECERNIEI** urmata de **Acatistul Domnului nostru Iisus Hristos** si **Rugăciuni de intrare în Anul Nou.**

Slujba va începe la ora 6.00 PM.

Sâmbăta 1 Ianuarie: TĂIEREA ÎMPREJUR A DOMNULUI ȘI SF. VASILE CEL MARE

Utenie și Sfânta Liturghie ..... 8.00 AM
TE DEUM DE ANUL NOU ..... 11.00 AM

Duminica 2 Ianuarie :

Utenie și Sfânta Liturghie ..... 8.00 AM

Joi 6 Ianuarie: BOTEZUL DOMNULUI

Utenie, Sfânta Liturghie și Slujba Aghiasmei Mari 8.00 AM

Vineri 7 Ianuarie: SOBORUL SF. IOAN BOTEZĂTORUL

Utenie și Sfânta Liturghie ..... 8.00 AM

Duminica 9 Ianuarie :

Utenie și Sfânta Liturghie ..... 8.00 AM

Parastas pentru Părintele Vasile Vasilache ..... 11.00 AM

Sâmbăta 15 Ianuarie:

Utenie, Sfânta Liturghie și Parastas ..... 8.00 AM

Duminica 16 Ianuarie :

Utenie și Sfânta Liturghie ..... 8.00 AM

Sâmbăta 22 Ianuarie:

Utenie, Sfânta Liturghie și Parastas ..... 8.00 AM

Duminica 23 Ianuarie :

Utenie și Sfânta Liturghie ..... 8.00 AM

Sâmbăta 29 Ianuarie:

Utenie, Sfânta Liturghie și Parastas ..... 8.00 AM

Duminica 30 Ianuarie : SFINTII TREI IERARHI

Utenie și Sfânta Liturghie ..... 8.00 AM

Vă anuntăm că începând cu data de 2 ianuarie 2022 vom merge cu **Botezul (cu Crucea)** pe la casele fraților voastre. Cei care doriți să vă sfințim casele vă rugăm să ne comunicați dorința dumneavoastră împreună cu adresa și cu numărul de telefon.

Biserica Sfântul Nicolae
și Sfântul Gheorghe
45-3 48 Ave, Woodside, New York, 11377

Preot Paroh: Marius Dumitrescu
Tel. 917 592 2571

Predică la sărbătoarea Sfinților Trei Ierarhi

Creatorul a făcut pe om din pământ, dar în partea spirituală i-a plantat toate predispozițiile, fiind creat după „chipul lui Dumnezeu” (Facere I, 27). Pentru faptul că acest chip a fost căutat de diavol, Mântuitorul Hristos îmbracă firea noastră pentru a ne readuce la sânul Tatălui ca fii ai harului și adevărului. La început

lumea nu a putut înțelege pe Mântuitorul (Ioan I, 1–8), dar ucenicii, martorii oculari ai ceresului Învățător – au propovăduit Sfânta Evanghelie la toată făptura, conform îndemnului Său (Matei XXVIII, 19-20). Unii de alte convingeri religioase și filozofice au acceptat pe Hristos ca pe un reformator religios sau ca pe un mare înțelept al Orientului. Alții, înclinați spre speculație și adepți ai unor mari cugetători ca Platon, Aristotel au căutat să pună în corespondență Revelația sau să caute identități în învățătura Evangheliei. Așa se prezenta lumea creștină și necreștină în secolul al IV-lea când au apărut în Biserică trei luceferi ai dreptei credințe: *Sfântul Vasile cel Mare*, *Sfântul Grigorie Teologul* și *Sfântul Ioan Gură de Aur*.

Fiecare dintre acești trei sfinți ierarhi este sărbătorit de Biserica noastră dreptmăritoare, la naștere și la trecerea către Domnul, iar la 30 ianuarie – Praznicul Sfinților Trei Ierarhi a fost fixat în secolul al XI-lea pentru a răspunde evlaviei și deosebitei cinstiri ce li se aducea din partea tuturor credincioșilor.

Sfântul Vasile cel Mare s-a născut la 330 în orașul Cezareea Capadociei dintr-o familie cultă și numeroasă (10 frați). Tatăl său era retor în oraș. Mama sa se numea *Emilia*, o femeie cu un fond sufletesc bun, plămădit într-o arzătoare credință. Părinții săi erau printre cei mai bogați ai locului.

După o educație serioasă în familie, copilul Vasile termină școala în cetatea Cezareea apoi urmează la Constantinopol și își desăvârșește studiile retorice și filozofice la Atena. Aici leagă o prietenie trainică și sinceră cu Grigorie de Nazianz. Vasile, un student sânguincios înclinat spre oratorie, dar și spre științele exacte, frecventează cursurile, pe lângă cele de drept și pe cele de matematici, astronomie și medicinei.

Iată-l pe tânărul Vasile, cu un fizic firav, cu ochii pătrunzători și permanent calculat, predând arta vorbirii; iar în timpul liber se ocupa cu muzica, istoria, literatura și artele.

Primise botezul, dar timpul chemării la apostolat nu sosise. Pe altă cale, nobila sa mamă și mai ales sora lui Macrina căutau să-l convingă, cu viața lor sfântă în Hristos, ca să pună toată capacitatea lui intelectuală și morală în nesfârșita dragoste a creștinismului. Era la răscruce. Epoca sclavagistă ajunsese apogeu, iar tânărul profesor părăsește catedra de retorică, împarte averea sa celor lipsiți; dragostea sa pentru Domnul Iisus crește mereu prin faptele milei creștine. Era într-o permanentă tulburare sufletească. În această

stare pleacă să viziteze Egiptul, Mesopotamia, Siria cu monumentele lor și Palestina cu mormântul lui Hristos. Aici îi este dat să vadă monahi cu fețe supte de asceză, dar bogați în trăire spirituală, oameni modești, dar care impresionează prin viața lor și conving prin trăirea și pregătirea lor.

Golul din suflet se completează. Se hotărăște să introducă în locul de naștere monahismul, dându-i regulile necesare, valabile până astăzi. Este hirotonit diacon, preot și episcop (370). Începe o vie activitate împotriva ereziilor (Eunomiu - Arie), apărând învățătura creștină. În acest scop alcătuiește Liturghia (care-i poartă numele). Practic, salvează de la foamete cu propria avere, populația orașului. Din veniturile sale construiește spitale (Vasiliadele), pentru întâia oară în istorie; el săruta rănile bolnavilor pentru a le menține moralul. Construiește case pentru reeducarea fetelor, azile pentru bătrâni, eliberează sclavii. Figura sa impunătoare, prestanța sa științifică, autoritatea sa morală și mai ales energia sa i-au adus faima, fiind numit, încă din viață, cel Mare. Purta corespondență și ajuta pe toți studenții și elevii silitori, ținea legătura cu foștii săi profesori și educatori, purtându-le prețioasă recunoștință.

Trimite în misiune la strămoșii noștri încercați dascăli creștini, iubind pe sciți și goți, considerându-i „fulgerele danubiene”. Împăratul Valens (364–378) a dorit să-l înlăture din scaun, dar și-a dat seama că personalitatea sa întrunește toate cerințele unei mari figuri istorice.

A fost prieten cu Teotim de Tomis și rudă cu Iuliu Soranus mai marele cetății Tomis. Este purtătorul de grijă al Sf. Sava de la Buzău (+ 372).

Munca permanentă a Sfântului în toate ramurile de activitate, „noaptea scria și citea, ziua propovăduia și trăia Sfânta Evanghelie”, a început a epuiza forțele fizice părăsind lumea aceasta de tânăr. Avea numai 49 de ani, încununați de cinste, demnitate și slavă nepieritoare. Ultimele cuvinte ale sale au fost: „în adevăr am trăit, în sinceritate am umblat, din convingere am vorbit, din dragoste pentru Hristos și semenul Lui, omul, închid ochii în liniște și pace, numai Tu știi, Doamne, unde mergesufletul meu.”

La mormânt a fost condus de toți aceia cărora le-a făcut bine și i-a învățat adevărata credință, dar era însoțit și de mozaici și de filozofi vechi, oameni de știință și de artă ai timpului. Lângă trupul său neînsuflețit stătea îndoliat și cu lacrimi scânteietoare cel mai devotat

prieten al său, Sfântul Grigorie de Nazianz, care îi ține o cuvântare de adio impresionantă. De atunci și pînă astăzi, adevărații creștini îl cinstesc în rugăciune și prin viața lor.

Sfântul Grigore de Nazianz, al doilea sărbătorit de astăzi, se naște la 330. În familie are o copilărie fericită și o educație superioară mai ales din partea mamei, *Nona*. După ce învață cu părinții și apoi la școală, merge spre desăvîrșirea studiilor la Cezareea Capadociei. Avea un temperament melancolic, o gândire spontană și ascuțită, dar și un fin talent poetic. Urmează școli superioare la Cezareea Palestinei, la Alexandria Egiptului și Atena „cea de aur”, cum o numește el, unde are ca profesori pe Himeriu și Proheresiu. Rămîne încântat de comorile de cultură ale lumii, vizitându-Îe și comparându-le riguros.

Revine în familie. Își dă seama că învățătura creștină nu-i o speculație a minții omului, ci este viața însăși la gradul cel mai înalt, așa cum cere Evanghelia mântuirii, pentru că Domnul Iisus a venit „ca omul să aibă viață și mai mult chiar . . .” (Ioan X, 10). Plecând de la cultura omenirii, studiind și învățătura creștină și convingându-se, primește botezul. Este hirotonit diacon, preot și apoi episcop de Sazima, împotriva voinței lui. Ajunge apoi pe scaunul patriarhal al Constantinopolului, unde începe munca de explicare a învățaturii creștine, reușind să statornicească în suflete credința cea adevărată. Este recunoscut prin acele cincisecizeci de cuvântări despre Sfînta Treime, care i-au și adus titlul de Teologul, sau cuvîntătorul de Dumnezeu. Gîndirea sa teologică a fixat Mărturisirea de credință — partea a II-a la Sinodul al II-lea Ecumenic de la Constantinopol (381).

Și el, ca și Sfântul Vasile, trimite misionari la strămoșii noștri pentru a face față popoarelor migratoare care treceau prin foc și sabie teritoriile cucerite.

În luptele interne, Sfântul Grigorie se izolează, retrăgîndu-se în localitatea de naștere, cedînd scaunul episcopal fără nici o rezervă, în sufletul său clocotea arta poeziei și a dragostei pentru Hristos. Ne-au rămas de la Sfântul Grigorie peste 18.000 *de versuri*, în care cugetarea sa nu-i o filozofie abstractă, ci frămîntarea profundă a minții și inimii sale. *Tratatul său Despre preoție* este icoana sufletului său și concepția sa despre slujirea la altar. Preotului i se cere chemare de sus, o pregătire morală și duhovnicească deasupra oricărei critici, strălucind ca model pentru toți cei care privesc la preoți, apoi, o aleasă pregătire umanistă și teologică, pentru că el

spre deosebire de toate preocupările și față de toți oamenii — sfătuieste spre bine și dezleagă greșelile credincioșilor de diferite vârste, cu diferite grade de cultură, de diverse temperamente.

Din viață, Sfântul era numit mințea desăvîrșită cu ajutorul Sfintei Evanghelii, sufletul cu chemarea lui Pavel și inima caldă a apostolului iubirii și sabia arhanghelului împotriva ereticilor și falsificatorilor credinței.

Sfântul Grigorie Teologul moare la vârsta de 60 de ani, încheindu-și viața în plină activitate poetică. Lasă, prin testament, toată averea sa spre folosul credincioșilor. Așa a plecat din această lume profundul gânditor al teologiei răsăritene.

Funia de aur a teologiei Școlii Capadociene se împletește trainic cu Sfântul Ioan Gură de Aur, cel mai strălucit vorbitor al Bisericii, dar și cel mai sever biciuitor al falsului credincios.

Sfântul Ioan Gură de Aur se naște la 13 noiembrie 354, dintr-o familie foarte bogată. Tatăl său era dregător militar și om de încredere al curții imperiale. Mama sa *Antuza* rămîne văduvă la vîrsta de 20 de ani, crescînd pe fiul ei, Ioan, în cea mai mare curățenie sufletească. După pierderea soțului ei, Antuza se purta numai îndoliată și cu ochii plini de lacrimi. Tânărul ei fiu, la început, nu-i înțelegea durerea, și ca orice tânăr n-a dat importanță Evangheliei. Educația clasică (filozofia și oratoria) a primit-o de la vestitul profesor Libaniu și filozoful Andragațiu. De pe băncile universitare, îndrăgește oratoria și logica. Demostene și Socrate, Platon și Aristotel erau preferații lui. Începe să profeseze oratoria, vorbind admirabil. Profesorul Libaniu dorește să-i lase locul lui, dar el refuză. O situație neprevăzută îl orientează altfel: cugetă zile întregi asupra filozofiei faptei: creștinismul. Pentru el, Hristos devine centrul preocupărilor, sfinții sunt exemple de urmat, Apostolii mari trăitori, care au schimbat fața lumii vechi, creștinii niște oameni deosebiți. El se botează în anul 372 la stăruința mamei sale, Antuza; astfel Ioan, prin botez, ridică piatra neagră de pe inima propriei sale mame.

În floarea vârstei este chemat spre preoție, dar fuge scriind cel mai cutremurător tratat despre misiunea sfîntă. La doi ani după botez își pierde mama. El vede în aceasta o chemare către cele sfinte. Părăsește Antiohia și face asceză în peșterile munților, însușindu-și învățătura creștină, trăind sfaturile Evangheliei și delectîndu-și ochii cu frumusețile naturii. Fiind de o energie rar întâlnită și avînd o fire

vioaie nu se mulțumea cu vuietul munților și foșnetul pădurilor, cu șopotul dulce al izvoarelor în care soarele își scaldă razele, ci dorea să vadă pe însuși Hristos realizat în credincios, pentru care s-a și întrupat.

Înflăcăratul Ioan trece prin treptele ierarhiei pînă la scaunul Constantinopolului, unde la anul 397 ajunge arhiepiscop. Începe o activitate predicatorială unică în istoria creștinismului. Combate luxul și lăcomia, bogăția și desfrăul, intrînd în conflict cu împărăteasa Eudoxia. Trimite misionari în părțile pămîntului nostru strămoșesc. Din Sciția Minor (Dobrogea) vine la Constantinopol *Ioan Casian*, pe care Sfântul Ioan îl hirotonește diacon (404). După aceasta, Ioan Casian este trimis la Roma, ca misionar, unde înființează în Marsilia primele comunități monahale, fapt care bucură mult pe trăitorul monah Gură de Aur, ajuns arhiepiscop.

Din cauza lingușirilor de la curtea imperială, Sfântul Ioan Gură de Aur este înlăturat. Printre cei care-și ridică glasul împotriva acestei nelegiuiri se află și Teotim I de Tomis, prieten cu Sfântul Ioan, care îl muștră pe Epifaniu, considerîndu-l Iuda. Constantinopolul era în fierbere, toți așteptau deznodămîntul fatal, dar de frica unei răscoale populare, conducerea imperiului recheamă în scaunul patriarhal pe Ioan. Aceasta a fost prima victorie a credincioșilor asupra răufăcătorilor marelui ierarh. Sfântul Ioan alcătuiește Liturghia care-i poartă numele și rugăciuni mistuitoare mai ales la primirea Sfintei împărtășanii.

Dușmanii țes noi intrigi. Ioan este dus în exil la Cucuz, în Armenia Mică. Pe drum a fost supus, din porunca matroanelor, la un tratament inuman. Gama suferințelor ne este cunoscută din scrisorile sale. Pentru a-i pierde ochii, era ținut cu vederea în razele arzătoare ale soarelui marin. Gol și cu capul descoperit capătă insolație și e cuprins de friguri. Este apoi lăsat să fie jefuit și bătut de țilhari. Soldații îl bruschează, cade în genunchi și este lovit fără milă. Suferind de foame și de sete, abia-și duce zilele. Organismul nu mai rezistă. Cere permisiunea să meargă la o capelă, este chemat preotul cu Sfânta Împărtășanie. După primirea Sfântului Trup și Dumnezeiescului Sânge ridică fruntea spre cer rostind: „Mor în liniște pentru credința în Hristos, pentru cinste și dreptate. Slavă lui Dumnezeu pentru toate”. Așa s-au scurs zilele celui mai mare

vorbitor creștin și ierarh de o modestie uimitoare (14 septembrie 407).

După 30 de ani (438), împăratul Teodosie aduce rămășițele pământești ale Sfântului (27 ianuarie), depunându-le în biserica Sfinții Apostoli din Constantinopol, fiind înconjurată de rugăciunile calde și sincere ale aceloră căroră le fusese conducător sufletesc.

Pe pămîntul nostru străbun, acești trei ierarhi au fost cinstiți încă de la început. Așa cum am arătat, ierarhii și clericii ținuturilor dobrogene le-au luat apărarea și i-au cinstit ca mari apărători ai dreptei credințe. Întâistătătorul scaunului mitropolitan al Țării Românești se pomenește încă de la obținerea autonomiei (1885) ca locțiitorul Cezareei Capadociei. Ce cinste mai mare pentru credincioșii, ierarhii și clericii ortodocși români ar fi decât aceasta, că moștenesc titlatura scaunului, unde acum șaisprezece secole era Sfântul Vasile cel Mare.

Sfinții Trei Ierarhi sunt cei mai mari tâlcuitori ai cuvintelor Sfintelor Scripturi. Ei au lăsat o uriașă operă de elită a literaturii patristice. Ei sunt dascălii teologilor, florile gândirii creștine din veacul de aur al Bisericii, biciuitorii societății sclavagiste, întemeietorii pedagogiei creștine și filocaliei.

Sfinții Trei Ierarhi sunt pomii cei mai roditori ai creștinismului practic, cu fructe de dreptate, pace, iubire pentru aproapele. Iată de ce se numesc luceferii creștinătății permanent aprinși în candelile adevăratei credințe creștine. Ei sînt coloana nesfârșită a tezaurului teologiei, pe care s-a gravat viața lor în Hristos și sacrificiul neprecupețit pentru salvarea omului din ghearele nedreptății. Orânduirea de atunci încuraja îmbogățirea unora prin munca brută a sclavilor. Pentru aceasta Sfinții Trei Ierarhi sunt comparați cu biciul cel întreit-împletit al lui Dumnezeu împotriva exploatării.

Cultura lor aleasă și multilaterală este îndemn pentru cercetare. Viața desăvârșită a lor este exemplu viu și ușor de urmat.

Așadar, o Părinți de trei ori fericiți, nu încetați a va ruga pururea lui Hristos și Maicii Sale, pentru cei ce săvârșesc cu credința și cu dragoste, cu evlavie și sinceritate a voastră pomenire. Rugăm-vă de scoateți pe cei răi din îndoieli, și ne scăpați pe toți de chinurile iadului, ca la Judecata de apoi să auzim cu bucurie glasul Domnului nostru Iisus Hristos! „Veniți binecuvîntații Tatălui Meu de moșteniți împărăția gătită vouă încă de la întemeierea lumii . . .” (Matei XXV. 34). Amin!

Diac. P. I. David